

III

(Προπαρασκευαστικές πράξεις)

ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΓΝΩΜΗ 1/2021

(υποβαλλόμενη δυνάμει του άρθρου 322 ΣΛΕΕ)

σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του αποθεματικού προσαρμογής στο Brexit

[COM(2020) 854 final]

(2021/C 101/01)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σημείο	Σελίδα
Εισαγωγή	1-7	2
Μέρος πρώτο: Γενικά σχόλια	8-14	4
Αρχιτεκτονική του αποθεματικού BAR	8-12	4
Έλεγχος και υποχρέωση λογοδοσίας	13-14	5
Μέρος δεύτερο: Ειδικά σχόλια	15-23	5
Περίοδος επιλεξιμότητας	15-16	5
Υπολογισμός προχρηματοδότησης	17	5
Επιλεξιμότητα δαπανών	18	6
Μεθοδολογία δειγματοληψίας	19	6
Φόρος προστιθέμενης αξίας	20	6
Διαχειριστική δήλωση	21	6
Εκθέσεις και αξιολόγηση	22-23	6

ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), και ιδίως το άρθρο 322,

Έχοντας υπόψη την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του αποθεματικού προσαρμογής στο Brexit, η οποία υποβλήθηκε από την Επιτροπή στις 25 Δεκεμβρίου 2020 (εφεξής «η πρόταση»),

Έχοντας υπόψη τα αιτήματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιανουαρίου 2021, για γνωμοδότηση επί της ανωτέρω αναφερόμενης πρότασης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουλίου 2018, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 ⁽¹⁾ («δημοσιονομικός κανονισμός»),

Έχοντας υπόψη τη συμφωνία για την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας ⁽²⁾ («συμφωνία αποχώρησης»),

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕ ΩΣ ΑΚΟΛΟΥΘΩΣ:

Εισαγωγή

1. Το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας αποχώρησε από την Ευρωπαϊκή Ένωση την 1η Φεβρουαρίου 2020, όταν τέθηκε σε ισχύ η συμφωνία αποχώρησης. Η συμφωνία αποχώρησης περιλάμβανε διάταξη για μεταβατική περίοδο, η οποία διήρκεσε έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020 και διασφάλιζε συνθήκες «διατήρησης της υφιστάμενης κατάστασης» για τους πολίτες, τους καταναλωτές και τις επιχειρήσεις τόσο στην ΕΕ όσο και στο Ηνωμένο Βασίλειο.

2. Αν και αμφότερες οι πλευρές συμφώνησαν επί της σύναψης νέας συμφωνίας εμπορίου και συνεργασίας ΕΕ-Ηνωμένου Βασιλείου ⁽³⁾ στις 24 Δεκεμβρίου, απόρροια της λήξης της μεταβατικής περιόδου ήταν ότι, από την 1η Ιανουαρίου 2021, η ΕΕ και το Ηνωμένο Βασίλειο αποτελούν πλέον δύο χωριστές αγορές και δύο διακριτούς ρυθμιστικούς και νομικούς χώρους. Έχουν τεθεί φραγμοί στο εμπόριο αγαθών και υπηρεσιών, καθώς και στη διασυνοριακή κινητικότητα, με συνέπειες για τη δημόσια διοίκηση, τις επιχειρήσεις, τους πολίτες και τα ενδιαφερόμενα μέρη εκατέρωθεν.

3. Στα συμπεράσματα της ειδικής συνόδου του στις 17-21 Ιουλίου 2020, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ανακοίνωσε τη δημιουργία νέου ειδικού μέσου, του αποθεματικού προσαρμογής στο Brexit [εφεξής «το αποθεματικό BAR (Brexit Adjustment Reserve)»], συνολικού ύψους 5 δισεκατομμυρίων ευρώ σε τιμές 2018. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κάλεσε την Επιτροπή να υποβάλει πρόταση κανονισμού.

4. Η Επιτροπή υπέβαλε την πρότασή της τον Δεκέμβριο του 2020. Στόχος του αποθεματικού BAR είναι η παροχή στήριξης στα κράτη μέλη, τις περιφέρειες και τους τομείς που πλήττονται περισσότερο από την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου, μετριάζοντας έτσι τον αρνητικό αντίκτυπο στην οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή. Όλα τα κράτη μέλη είναι επιλέξιμα για στήριξη από το αποθεματικό BAR.

⁽¹⁾ ΕΕ L 193 της 30.7.2018, σ. 1.

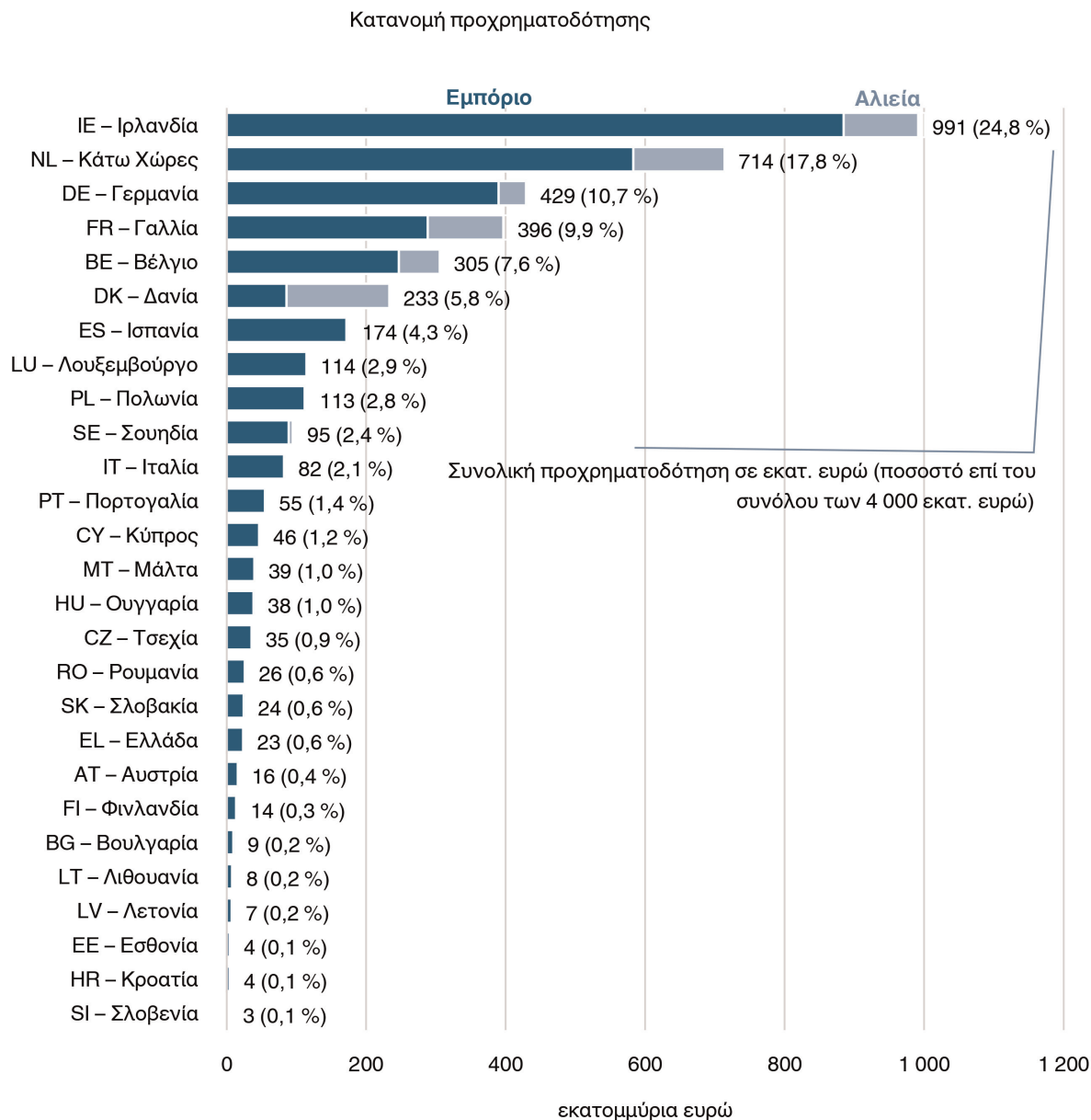
⁽²⁾ ΕΕ C 384I της 12.11.2019, σ. 1.

⁽³⁾ ΕΕ L 444 της 31.12.2020, σ. 14.

5. Προτείνεται η ενεργοποίηση του αποθεματικού BAR σε δύο γύρους διάθεσής του, με τον πρώτο να αρχίζει το 2021 με τη μορφή σημαντικής προχρηματοδότησης ύψους 4 δισεκατομμυρίων ευρώ. Η μεθοδολογία για την κατανομή του μεριδίου προχρηματοδότησης εκάστου κράτους βασίζεται σε δύο παράγοντες, το εμπόριο με το Ηνωμένο Βασίλειο και τα αλιεύματα στην αποκλειστική οικονομική ζώνη του Ηνωμένου Βασιλείου⁽⁴⁾. Στο **γράφημα 1** παρουσιάζεται ο τρόπος με τον οποίο, με τη χρήση της εν λόγω μεθόδου, η προχρηματοδότηση θα κατανεμηθεί μεταξύ των κρατών μελών.

Γράφημα 1

Κατανομή της προχρηματοδότησης (κριτήρια βάσει του εμπορίου και της αλιείας)

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

6. Τα κράτη μέλη θα έχουν προθεσμία έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2023, για να υποβάλουν αίτηση για χρηματοδοτική συνεισφορά από το αποθεματικό BAR. Το υπόλοιπο του 1 δισεκατομμυρίου ευρώ προορίζεται να καλύψει κάθε επιλέξιμη δαπάνη που θα υπερβαίνει το ποσό που θα καταβληθεί ως προχρηματοδότηση, αλλά εντός των ορίων των συνολικών διαθέσιμων πόρων. Οι πρόσθετες συνεισφορές από το αποθεματικό BAR πρόκειται να καταβληθούν κυρίως το 2024.

⁽⁴⁾ Παράρτημα I της πρότασης.

7. Η νομική βάση ⁽⁵⁾ της πρότασης της Επιτροπής επιβάλλει τη διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΕΣ) και, ως εκ τούτου, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ⁽⁶⁾ και το Συμβούλιο ⁽⁷⁾ ζήτησαν από το ΕΕΣ να γνωμοδοτήσει. Η παρούσα γνώμη αποτελεί απάντηση στο αίτημα αυτό και προορίζεται να συμβάλει στην εξέταση της πρότασης της Επιτροπής από τον νομοδότη. Για τον σκοπό αυτό, διατυπώνουμε γενικά και ειδικά σχόλια στα οποία, μεταξύ άλλων, επισημαίνουμε τα κύρια ζητήματα και τους συναφείς κινδύνους.

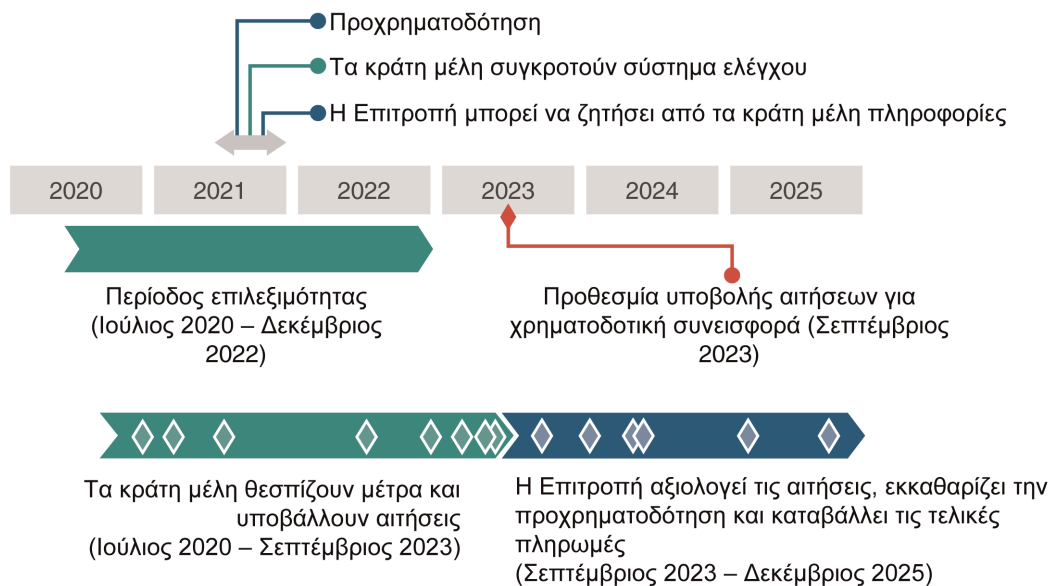
Μέρος πρώτο: Γενικά σχόλια

Αρχιτεκτονική του αποθεματικού BAR

8. Η πρόταση προβλέπει ότι η περίοδος αναφοράς (εφεξής «περίοδος επιλεξιμότητας») για την εφαρμογή των μέτρων με σκοπό τον μετριασμό των δυσμενών συνεπειών της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου θα εκτείνεται από την 1η Ιουλίου 2020 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2022. Τα κράτη μέλη θα έχουν προθεσμία έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2023 για την υποβολή αιτήσεων χρηματοδοτικής συνεισφοράς, στις οποίες θα υποβάλουν λεπτομέρειες σχετικά με τις συνολικές δημόσιες δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου επιλεξιμότητας ⁽⁸⁾. Οι αιτήσεις θα συνοδεύονται από έκθεση υλοποίησης, στην οποία θα περιγράφονται τα μέτρα μετριασμού που ελήφθησαν και ο τρόπος εφαρμογής τους, καθώς και από διαχειριστική δήλωση και γνωμοδότηση ανεξάρτητου ελέγχου που θα καλύπτει ολόκληρη την περίοδο επιλεξιμότητας. Με βάση τις πληροφορίες αυτές και μόνο τότε θα προβεί η Επιτροπή στην αξιολόγηση την επιλεξιμότητας και της καταλληλότητας των επιλεγμένων μέτρων, γεγονός που αποτελεί παρέκκλιση από την ετήσια προσέγγιση που εφαρμόζεται στα ταμεία υπό επιμερισμένη διαχείριση ⁽⁹⁾. Στο **γράφημα 2** παρουσιάζεται η διαδικασία αυτή, με ημερομηνίες-κλειδιά.

Γράφημα 2

Χρονοδιάγραμμα της διάθεσης του αποθεματικού BAR

Πηγή: ΕΕΣ.

9. Τα κράτη μέλη θα λάβουν 4 δισεκατομμύρια ευρώ, ή το 80 % των κονδυλίων του αποθεματικού, μέσω προχρηματοδότησης. Πριν λάβουν την προχρηματοδότηση, τα κράτη μέλη πρέπει να κοινοποιήσουν στην Επιτροπή τους φορείς που θα είναι υπεύθυνοι για τη διαχείριση και τον έλεγχο του αποθεματικού BAR, καθώς και τους φορείς στους οποίους θα πρέπει να καταβληθεί η προχρηματοδότηση. Μολονότι το ύψος της προχρηματοδότησης είναι ασυνήθιστα υψηλό, επιτρέπει στα κράτη μέλη να αντιδράσουν ταχέως στις έκτακτες περιστάσεις και λαμβάνει υπόψη το γεγονός ότι οι τελικές πληρωμές του υπολοίπου δεν θα πραγματοποιηθούν πριν από το τέλος του 2023 το νωρίτερο.

⁽⁵⁾ Άρθρο 322, παράγραφος 1, στοιχείο α), της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

⁽⁶⁾ Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο — D300288 (20.1.2021).

⁽⁷⁾ Συμβούλιο — SGS 21/000201 (20.1.2021).

⁽⁸⁾ Άρθρο 9 της πρότασης.

⁽⁹⁾ Άρθρο 7, παράγραφος 4: «Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 63 παράγραφοι 5, 6 και 7, του δημοσιονομικού κανονισμού, τα έγγραφα που αναφέρονται στις εν λόγω διατάξεις υποβάλλονται μία φορά, σύμφωνα με το άρθρο 10 του παρόντος κανονισμού».

10. Με την αρχιτεκτονική της πρότασης επιδιώκεται η εξυπηρέτηση του στόχου περί παροχής ευελιξίας στα κράτη μέλη. Η διάθεση σημαντικών ποσών από το αποθεματικό BAR μέσω προχρηματοδότησης θα επιτρέψει στα κράτη μέλη να αντιδράσουν ταχώς στις μεταβαλλόμενες συνθήκες και να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικότερα τις αρνητικές συνέπειες του Brexit. Η πρόταση αναφέρει μεν τους γενικότερους τομείς στους οποίους θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί η χρηματοδότηση, χωρίς να τους προσδιορίζει περαιτέρω, ωστόσο τα κράτη μέλη διαθέτουν διακριτική ευχέρεια σχετικά με τα είδη των έργων ή των μέτρων που θα ήθελαν να χρηματοδοτήσουν ⁽¹⁰⁾.

11. Η ευελιξία που παρέχεται με το αποθεματικό BAR —ιδίως η απουσία υποχρέωσης των κρατών μελών να ενημερώνουν επισήμως την Επιτροπή σχετικά με τις περιφέρειες, τους τομείς και τους κλάδους που επηρεάζονται ενδεχομένως περισσότερο και να περιγράφουν ποια μέτρα θα χρηματοδοτηθούν πριν από τη χορήγηση προχρηματοδότησης— γεννά ορισμένους κινδύνους που συνδέονται με την έλλειψη βεβαιότητας. Το αποθεματικό BAR θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για τη στήριξη μέτρων που δεν είναι στην πραγματικότητα επιλέξιμα, με συνέπεια η Επιτροπή να μην αποδώσει στη συνέχεια τα σχετικά έξοδα στα κράτη μέλη. Επιπλέον, τα επιλεγέντα μέτρα ενδέχεται να μην είναι τα καταλληλότερα και ενδέχεται να μην επιτύχουν τον επιδιωκόμενο στόχο τους.

12. Στην πρόταση απαιτείται από τα κράτη μέλη να επιβεβαιώσουν ότι έχει καταρτιστεί περιγραφή των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου τους ⁽¹¹⁾. Για τους σκοπούς της διαχείρισης του αποθεματικού, τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν υφιστάμενους φορείς και συστήματα που έχουν ήδη οριστεί για την εκτέλεση των κονδυλίων της ΕΕ. Στις περιπτώσεις που τα κράτη μέλη αποφασίσουν να δημιουργήσουν νέα συστήματα, υπάρχει κίνδυνος τα συστήματα αυτά να είναι αναποτελεσματικά. Η Επιτροπή θα πρέπει, στα πρώτα στάδια της περιόδου επιλεξιμότητας, να αξιολογήσει την καταλληλότητά τους όσον αφορά τη συμβολή τους στην προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ.

Έλεγχος και υποχρέωση λογοδοσίας

13. Η πρόταση προβλέπει έναν ανεξάρτητο ελεγκτικό φορέα σε κάθε κράτος μέλος, ο οποίος θα ελέγχει το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου και θα υποβάλλει σε ελέγχους τα χρηματοδοτούμενα μέτρα ⁽¹²⁾. Ως εκ τούτου, αυτός ο ελεγκτικός φορέας αποτελεί βασικό παράγοντα που θα παρέχει στην Επιτροπή τη διασφάλιση ότι τα συστήματα των κρατών μελών είναι αποτελεσματικά και ότι οι δαπάνες είναι νόμιμες και κανονικές. Ωστόσο, η πρόταση στερείται λεπτομερών και σαφών ορισμών όσον αφορά ορισμένα σημαντικά στοιχεία, όπως η μεθοδολογία δειγματοληψίας και η ποσοτικοποίηση και διόρθωση των σφαλμάτων.

14. Αυτή η έλλειψη σαφήνειας ενδέχεται να μην εξασφαλίζει συνεπή και συγκρίσιμη προσέγγιση ελέγχου σε όλα τα κράτη μέλη, κάτι που θα μείωνε τη βεβαιότητα που θα μπορούσε να αποκομίσει η Επιτροπή από τις εργασίες και τις ελεγκτικές γνώμες τους.

Μέρος δεύτερο: Ειδικά σχόλια

Περίοδος επιλεξιμότητας

15. Επιπλέον, η πρόταση ορίζει ότι η περίοδος επιλεξιμότητας για τα μέτρα εφαρμογής εκτείνεται μεταξύ Ιουλίου 2020 και Δεκεμβρίου 2022 ⁽¹³⁾. Η Επιτροπή έλαβε υπόψη ότι η πρόταση αποτελεί μέρος της προετοιμασίας για τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, επί τη βάση και προς συμπλήρωση του έργου που έχουν επιτελέσει η ΕΕ και τα κράτη μέλη στο πλαίσιο των μέτρων ετοιμότητας που ελήφθησαν κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων για το Brexit ⁽¹⁴⁾.

16. Η περίοδος επιλεξιμότητας θα πρέπει να εξυπηρετεί τον στόχο σύμφωνα με τον οποίο το αποθεματικό BAR χρησιμοποιείται για τη στήριξη μέτρων ετοιμότητας και για τη διευκόλυνση του μετριασμού του οικονομικού αντίκτυπου από την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου. Ωστόσο, η πρόταση δεν προσδιορίζει σαφώς το σκεπτικό στο οποίο βασίζεται η επιλογή της περιόδου επιλεξιμότητας, ούτε εξετάζει την καταλληλότητά της σε σχέση με τους δεδηλωμένους στόχους.

Υπολογισμός προχρηματοδότησης

17. Η μεθοδολογία που επέλεξε και εφάρμοσε η Επιτροπή για τον υπολογισμό του μεριδίου προχρηματοδότησης των κρατών μελών βασίζεται σε δύο παράγοντες, το εμπόριο με το Ηνωμένο Βασίλειο και τα αλιεύματα στα ύδατα του Ηνωμένου Βασιλείου. Μέσω αυτής της μεθοδολογίας, η Επιτροπή έχει ως στόχο να επιτύχει την καλύτερη δυνατή εκτίμηση των επιπτώσεων του Brexit στα αντίστοιχα κράτη μέλη. Ωστόσο, λαμβάνοντας υπόψη τις πολλές συνεχιζόμενες αβεβαιότητες που συνδέονται με τον αντίκτυπο της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου, υπάρχει κίνδυνος η επιλεγείσα μέθοδος κατανομής να μην αντικατοπτρίζει πλήρως τον συγκεκριμένο βαθμό έκθεσης της οικονομίας ενός κράτους μέλους.

⁽¹⁰⁾ Άρθρο 5 της πρότασης.

⁽¹¹⁾ Άρθρο 13, παράγραφος 1, της πρότασης.

⁽¹²⁾ Άρθρο 13, παράγραφος 4, της πρότασης.

⁽¹³⁾ Άρθρα 2, παράγραφος 1, και 5, παράγραφος 2, της πρότασης.

⁽¹⁴⁾ Αιτιολογική σκέψη 7 της πρότασης.

Επιλεξιμότητα δαπανών

18. Η πρόταση ορίζει ότι οι δαπάνες είναι επιλέξιμες εφόσον πραγματοποιούνται και καταβάλλονται κατά τη διάρκεια της περιόδου επιλεξιμότητας⁽¹⁵⁾. Προβλέπει επίσης ότι οι συνεισφορές από το αποθεματικό λαμβάνουν τη μορφή επιστροφής επιλέξιμων δαπανών που πραγματοποιούνται και καταβάλλονται από τα κράτη μέλη κατά την εφαρμογή των μέτρων⁽¹⁶⁾. Κατά την άποψή μας, η πρόταση επιδέχεται διάφορες ερμηνείες όσον αφορά την επιλεξιμότητα των δαπανών. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να διευκρινιστεί περαιτέρω ότι οι δαπάνες θα πρέπει να πραγματοποιούνται και να καταβάλλονται εντός της περιόδου επιλεξιμότητας, τόσο σε επίπεδο καθορισμένων φορέων όσο και σε επίπεδο τελικών αποδεκτών.

Μεθοδολογία δειγματοληψίας

19. Η πρόταση σκιαγραφεί τη διαδικασία ελέγχου των χρηματοδοτούμενων μέτρων και περιγράφει την αντίστοιχη μεθοδολογία δειγματοληψίας⁽¹⁷⁾. Στις περιπτώσεις που προβλέπει μέθοδο μη στατιστικής δειγματοληψίας, η πρόταση αναφέρει ότι οι μονάδες δειγματοληψίας πρέπει να καλύπτουν ένα ορισμένο ποσοστό του πληθυσμού της λογιστικής χρήσης. Δεδομένου ότι ο έλεγχος των χρηματοδοτούμενων μέτρων θα πρέπει να καλύπτει ολόκληρη την περίοδο επιλεξιμότητας, ήτοι δύομισι έτη, η αναφορά στη «λογιστική χρήση» φαίνεται ασυνεπής στο πλαίσιο της συνολικής μεθοδολογίας.

Φόρος προστιθέμενης αξίας

20. Σύμφωνα με την πρόταση, το αποθεματικό BAR δεν θα περιλαμβάνει στη στήριξη τον φόρο προστιθέμενης αξίας⁽¹⁸⁾. Επικροτούμε την προτεινόμενη προσέγγιση για το αποθεματικό BAR, η οποία είναι σύμφωνη με τη σύσταση που διατυπώθηκε τελευταία στη συνοπτική περιπτωσιολογική επισκόπησή μας του 2018 σχετικά με την επιστροφή του ΦΠΑ στον τομέα της συνοχής. Στην επισκόπησή μας αυτή συνιστούσαμε τη μη επιστροφή ΦΠΑ σε δημόσιους φορείς από κονδύλια της ΕΕ ως έναν τρόπο μείωσης του κινδύνου εμφάνισης σφαλμάτων στις δαπάνες του τομέα της συνοχής, και εξασφάλισης της καλύτερης χρησιμοποίησης των πόρων της ΕΕ από την άποψη της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης⁽¹⁹⁾.

Διαχειριστική δήλωση

21. Η πρόταση θα απαιτούσε από τα κράτη μέλη να υποβάλουν διαχειριστική δήλωση, τη γνώμη ανεξάρτητου ελεγκτικού φορέα και έκθεση υλοποίησης (σημείο 8) στο πλαίσιο των αιτήσεών τους για χρηματοδοτικές συνεισφορές από το αποθεματικό BAR⁽²⁰⁾. Σημειώνουμε ότι το υπόδειγμα για τη διαχειριστική δήλωση, που παρατίθεται στο παράρτημα II της πρότασης, δεν προβλέπει την υποβολή δήλωσης του υπευθύνου για τη διαχείριση του αποθεματικού BAR, που να επιβεβαιώνει την ορθή λειτουργία του συστήματος ελέγχου. Η δήλωση αυτή προβλέπεται υποχρεωτικά στο άρθρο 63, παράγραφος 6, στοιχείο γ), του δημοσιονομικού κανονισμού. Η απουσία μιας τέτοιας δήλωσης θα περιόριζε τη βεβαιότητα που θα μπορούσε να παράσχει η δήλωση. Οι προεκτάσεις αυτής της απουσίας θα επηρέαζαν και την ελεγκτική γνώμη, η οποία κανονικά αξιολογεί την ακρίβεια της δήλωσης.

Εκθέσεις και αξιολόγηση

22. Σύμφωνα με την πρόταση, η Επιτροπή θα προβεί σε αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας, της αποδοτικότητας, της συνάφειας, της συνοχής και της ενωσιακής προστιθέμενης αξίας του αποθεματικού BAR⁽²¹⁾. Μολονότι αναγνωρίζουμε ότι είναι σημαντικό να βρεθεί η σωστή ισορροπία μεταξύ των απαιτήσεων παρακολούθησης και του διοικητικού φόρτου για τα κράτη μέλη, σημειώνουμε ότι οι αιτήσεις για χρηματοδοτικές συνεισφορές πρέπει να περιλαμβάνουν τιμές μόνο για τους δείκτες εκροής⁽²²⁾. Παρόλο που οι εν λόγω δείκτες εκροής είναι μετρήσιμοι, όπως προαναφέρθηκε, παρέχουν περιορισμένες μόνο πληροφορίες σχετικά με το κατά πόσον ένα μέτρο ήταν αποτελεσματικό για την αντιμετώπιση των αρνητικών συνεπειών της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου⁽²³⁾. Επιπλέον, η πρόταση δεν απαιτεί από τα κράτη μέλη να καθορίσουν στόχους για τους προαναφερόμενους δείκτες, γεγονός που θα δυσχεράνε ακόμη περισσότερο την παροχή ουσιαστικής αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας του αποθεματικού BAR.

⁽¹⁵⁾ Άρθρο 5, παράγραφος 2, της πρότασης.

⁽¹⁶⁾ Άρθρο 7, παράγραφος 2, της πρότασης.

⁽¹⁷⁾ Άρθρο 13, παράγραφος 4, της πρότασης.

⁽¹⁸⁾ Άρθρο 6, στοιχείο α), της πρότασης.

⁽¹⁹⁾ Συνοπτική περιπτωσιολογική επισκόπηση: «Επιστροφή του ΦΠΑ στον τομέα της συνοχής — κίνδυνος σφάλματος και μη βέλτιστη χρησιμοποίηση των πόρων της ΕΕ», Νοέμβριος 2018.

⁽²⁰⁾ Άρθρο 10, παράγραφοι 1 και 2, της πρότασης.

⁽²¹⁾ Άρθρο 16 της πρότασης.

⁽²²⁾ Παράρτημα II της πρότασης.

⁽²³⁾ «Έκθεση του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με τις επιδόσεις του προϋπολογισμού της ΕΕ — Κατάσταση στο τέλος του 2019», σημείο 4.19: «Οι δείκτες εκροής συνδέονται άμεσα με τις δραστηριότητες που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, αλλά παρέχουν ελάχιστες πληροφορίες σχετικά με την πρόοδο προς την επίτευξη των στόχων πολιτικής».

23. Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για τη βελτίωση της νομοθεσίας, άρθρα και αξιόπιστα αποτελέσματα μπορούν να επιτευχθούν μόνο στο πλαίσιο ανεξάρτητων αντικειμενικών αξιολογήσεων ⁽²⁴⁾. Μολονότι η πρόταση προβλέπει πλήρη αξιολόγηση του αποθεματικού BAR, με την κατάρτιση έκθεσης που θα υποβληθεί στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έως τις 30 Ιουνίου 2027, δεν αναφέρεται ρητά ότι η αξιολόγηση θα είναι ανεξάρτητη.

Η παρούσα γνώμη εγκρίθηκε από το Ελεγκτικό Συνέδριο στο Λουξεμβούργο, κατά τη συνεδρίασή του της 25ης Φεβρουαρίου 2021.

Για το Ελεγκτικό Συνέδριο
Klaus-Heiner LEHNE
Πρόεδρος

⁽²⁴⁾ SWD(2017) 350 final της 7ης Μαΐου 2017, σ. 53.